

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΚΠΑ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Εαρινό εξάμηνο
2024-2025

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ
Νάγια Γρίλλια

Dear earth...

**ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ
ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ &
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ**

**ΜΑΘΗΜΑ 8ο
ΝΕΑ ΡΕΥΜΑΤΑ ΣΚΕΨΗΣ
ΝΕΟ-ΜΑΤΕΡΙΑΛΙΣΜΟΣ & ΜΕΤΑ-ΑΝΘΡΩΠΙΣΜΟΣ**

ΜΑΘΗΜΑ 8ο

ΝΕΑ ΡΕΥΜΑΤΑ ΣΚΕΨΗΣ

ΝΕΟ-ΜΑΤΕΡΙΑΛΙΣΜΟΣ & ΜΕΤΑ-ΑΝΘΡΩΠΙΣΜΟΣ

Ημερολόγιο μαθήματος...

Γυρνώντας πίσω στο προηγούμενο μάθημα...

Ας κάνουμε μια μικρή αναδρομή στα όσα κουβεντιάσαμε.

Η ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ

ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΡΟΛΩΝ

ΠΑΙΞΙΜΟ ΡΟΛΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΜΙΑ
ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ/ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΡΟΛΩΝ

ΠΑΙΞΙΜΟ ΡΟΛΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΜΙΑ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ/ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΖΗΤΑΜΕ ΑΠΟ ΤΙΣ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ & ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΝΑ
ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΣΟΥΝ ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΝΤΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ
ΓΙΑ ΝΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΟΥΝ ΤΗ ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΡΟΛΟΥ ΤΟΥΣ

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ & ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΞΙΩΝ
ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΩΝ
ΕΝΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗ

ανάλυση
συγκρουσιακών
καταστάσεων

ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΡΟΛΩΝ

ΠΑΙΞΙΜΟ ΡΟΛΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΜΙΑ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ/ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ

εξηγεί το στόχο και εισάγει την ιστορία/ καρτέλες ρόλων

*διανέμει τους ρόλους
σε εθελοντική βάση
ή με τυχαίο τρόπο*

καλλιεργεί ένα θετικό και ζεστό κλίμα

δεν παρεμβαίνει και παροτρύνει την αυθόρμητη
αντίδραση στο βίωμα του ρόλου

ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΡΟΛΩΝ

ΠΑΙΞΙΜΟ ΡΟΛΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΜΙΑ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ/ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ & ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΞΙΩΝ
ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΩΝ
ΕΝΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗ

ανάλυση
συγκρουσιακών
καταστάσεων

- οι μαθητές αντιλαμβάνονται τις **διαφορετικές οπτικές/ συμφέροντα και αξίες** που μπορεί να έχουν διαφορετικές κοινωνικές ομάδες
- μέσα από τη διαδικασία αυτή ασκούν τη **δημιουργική τους σκέψη** (πειστικά και πρωτότυπα επιχειρήματα) & την **κριτική σκέψη** (ανάλυση αξιών και απόψεων/ ιδεών)

ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΡΟΛΩΝ

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΩΝ

μια ομάδα μαθητών/ μαθητριών παρατηρεί τη διαδικασία και καταγράφει:

- τις **αξίες** που 'κρύβονται' πίσω από κάθε ρόλο
- το **είδος και το πλήθος των επιχειρημάτων** που χρησιμοποιούνται

αξιολογεί:

- την **πειστικότητα** των επιχειρημάτων
- τη **μετατόπιση ή μη κάποιας εκ των θέσεων** που εκφράζονται

οι παρατηρήσεις τους αποτελούν τη βάση για την **αναστοχαστική συζήτηση κλεισίματος & συμπερασμάτων**

ΕΡΓΑΛΕΙΟΠΟΙΗΣΗ

ή μήπως....

ΧΕΙΡΑΦΕΤΗΣΗ

Πώς θα εκπαιδεύσουμε τα παιδιά
“στην ολότητά τους” για να αντιμετωπίσουν την αβεβαιότητα του
σήμερα και να διαμορφώσουν ένα καλύτερο μέλλον?

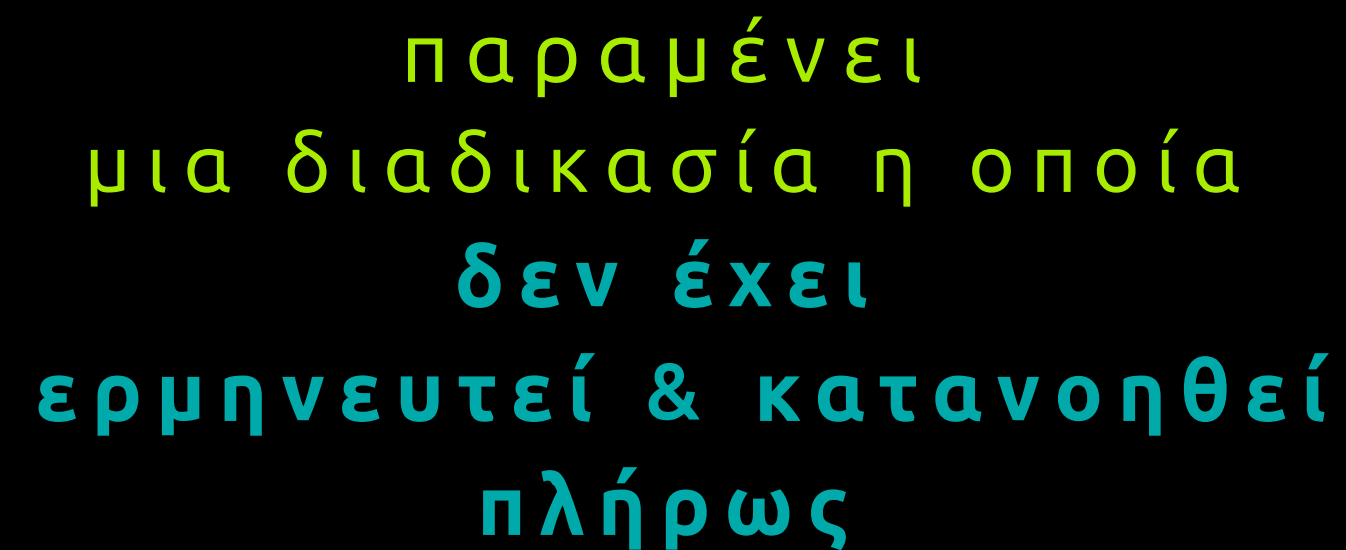
Πώς θα πετύχουμε τους παιδαγωγικούς στόχους της ΠΕΑ?

ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ
ΚΑΤΑΛΛΗΛΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ?

για να δημιουργήσουμε
μαθησιακές ευκαιρίες για... ανάπτυξη

ΚΡΙΤΙΚΗΣ ΣΚΕΨΗΣ

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΣΚΕΨΗΣ

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ
ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ
ΙΑΤΡΙΚΗ
ΒΙΟΛΟΓΙΑ

ΘΕΩΡΙΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

οι σύγχρονες προσεγγίσεις
επηρεάζονται από το
ρεύμα...

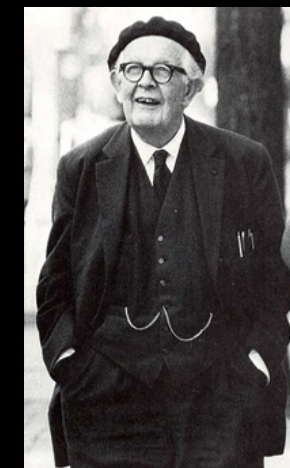

ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΙΣΜΟΣ

behaviorism

Watson
Skinner
Pavlov
Thorndike

ΓΝΩΣΤΙΚΟΣ

Piaget

ΕΠΟΙΚΟΔΟΜΙΣΜΟΣ

constructivism

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ

Vygotsky

Bruner

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΣΤΟΧΟΣ

η μετάδοση του σώματος της γνώσης που έχει συσσωρευθεί στη νέα γενιά

μέσα σε ένα πλαίσιο με συγκεκριμένο μοτίβο οργάνωσης και κανόνων

ΒΙΒΛΙΑ: αντιπροσωπεύουν τη σοφία

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ: όργανα που μεταδίδουν τη σοφία και επιβάλλουν τους κανόνες

Η γνώση είναι κάτι **στατικό**.
Μια υπόθεση 'τελειωμένη'.

ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΣΤΟΧΟΣ

η έκφραση και καλλιέργεια της μοναδικότητας του ατόμου

μέσα σε ένα πλαίσιο 'ελεύθερης' δραστηριότητας

ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ: προετοιμάζουν για ένα κόσμο σε συνεχή αλλαγή

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ: επιλέγουν και σχεδιάζουν/ προετοιμάζουν κατάλληλες και ποιοτικές εμπειρίες

Η γνώση είναι κάτι **εξελισσόμενο**.
Λαμβάνουμε πάντα υπόψη και αξιοποιούμε το πλαίσιο.
Dewey, 1938

ΜΙΚΡΟ-ΟΜΑΔΑ

πάνω από έναν αιώνα ιστορίας στην εκπαίδευση

ΚΕΝΤΡΟ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ & ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Γνώση= ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΝΤΟΤΗΤΑ

οικοδομείται μέσα από την εμπλοκή του ατόμου
σε συλλογικές μορφές επικοινωνίας

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΕΠΙΛΟΓΗ & όχι λύση ανάγκης

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΕΠΟΙΚΟΔΟΜΙΣΜΟΣ SOCIAL CONSTRUCTIVISM

Τα κοινωνικά συστήματα εξελίσσονται καλύτερα μέσα από συλλογικές και συνεργατικές διαδικασίες.

ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΕΠΟΙΚΟΔΟΜΙΣΜΟΣ
SOCIAL CONSTRUCTIVISM

συνεργαζόμενοι

μαθαίνουμε

βιωματικά

οικοδούμε τη γνώση σε μια
προσωπική διαδρομή

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΜΙΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ?

ο όρος διδακτική τεχνική αφορά σε
ένα **παιδαγωγικό εργαλείο**
“ένα είδος δραστηριότητας”

αξιοποιείται στο πλαίσιο
της **στρατηγικής** μιας διδασκαλίας
&
χαρακτηρίζει τη μορφή της διδασκαλίας

στην πραγματικότητα

ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΤΕΧΝΙΚΕΣ & ΜΕΘΟΔΟΙ ΤΗΣ ΠΕΑ

δημιουργικές

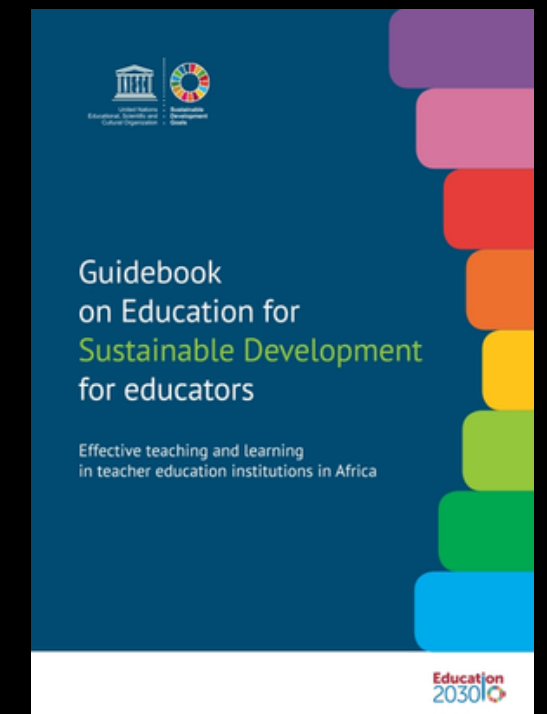
καινοτόμες

ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ & ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΕΣ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ

προσαρμόζονται
για να υποστηρίξουν την ΠΕΑ

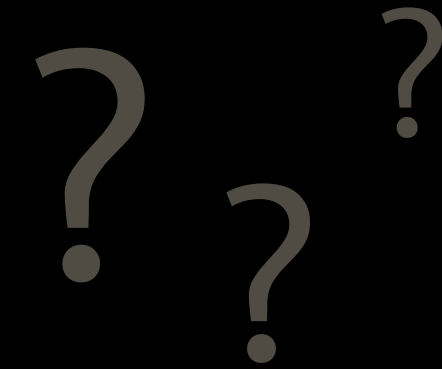

Guidebook on education for sustainable development for educators

UNESCO, 2018

ΓΙΑΤΙ
ΝΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΟΥΜΕ

ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ & ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΕΣ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ

ΒΑΣΙΣΜΕΝΕΣ ΣΤΗ ΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ
ΕΠΟΙΚΟΔΟΜΙΣΜΟΥ

ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΟΥΝ & ΕΜΠΛΕΚΟΥΝ
ΔΥΝΑΜΙΚΑ ΤΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΥΣ

ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ & ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΕΣ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ

που αξιοποιούνται στην ΠΕΑ

ΚΑΤΑΓΙΣΜΟΣ ΙΔΕΩΝ/
ΙΔΕΟΘΥΕΛΛΑ

διασαφήνιση & ανάλυση αξιών

αξιοποίηση των ΤΠΕ

έμφαση στην
τοπική διάσταση

ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΡΟΛΩΝ

ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗ
ΕΝΝΟΙΩΝ/
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ
ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΟΥ
ΧΑΡΤΗ

εργασία
σε ομάδες

ΗΘΙΚΑ ΔΙΛΗΜΜΑΤΑ

ΜΕΛΕΤΗ
ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ

ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΔΙΟΥ/
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ
ΕΠΙΣΚΕΨΗ

ΣΥΖΗΤΗΣΗ -
(ΗΜΙ)ΔΟΜΗΜΕΝΗ

πώς θα επιλέξουμε την κατάλληλη τεχνική?

χαρακτηριστικά
της διδακτικής
παρέμβασης

το πλαίσιο
υλοποίησης

Σκοπός και στόχοι,
περιεχόμενο και
θέμα

τα
χαρακτηριστικά
& το στυλ του
εκπαιδευτικού

Ειδίκευση και εμπειρία,
προθυμία να πειραματιστεί
και να λειτουργήσει
ως μαθητευόμενος ο ίδιος

τα
χαρακτηριστικά
των
εκπαιδευόμενων

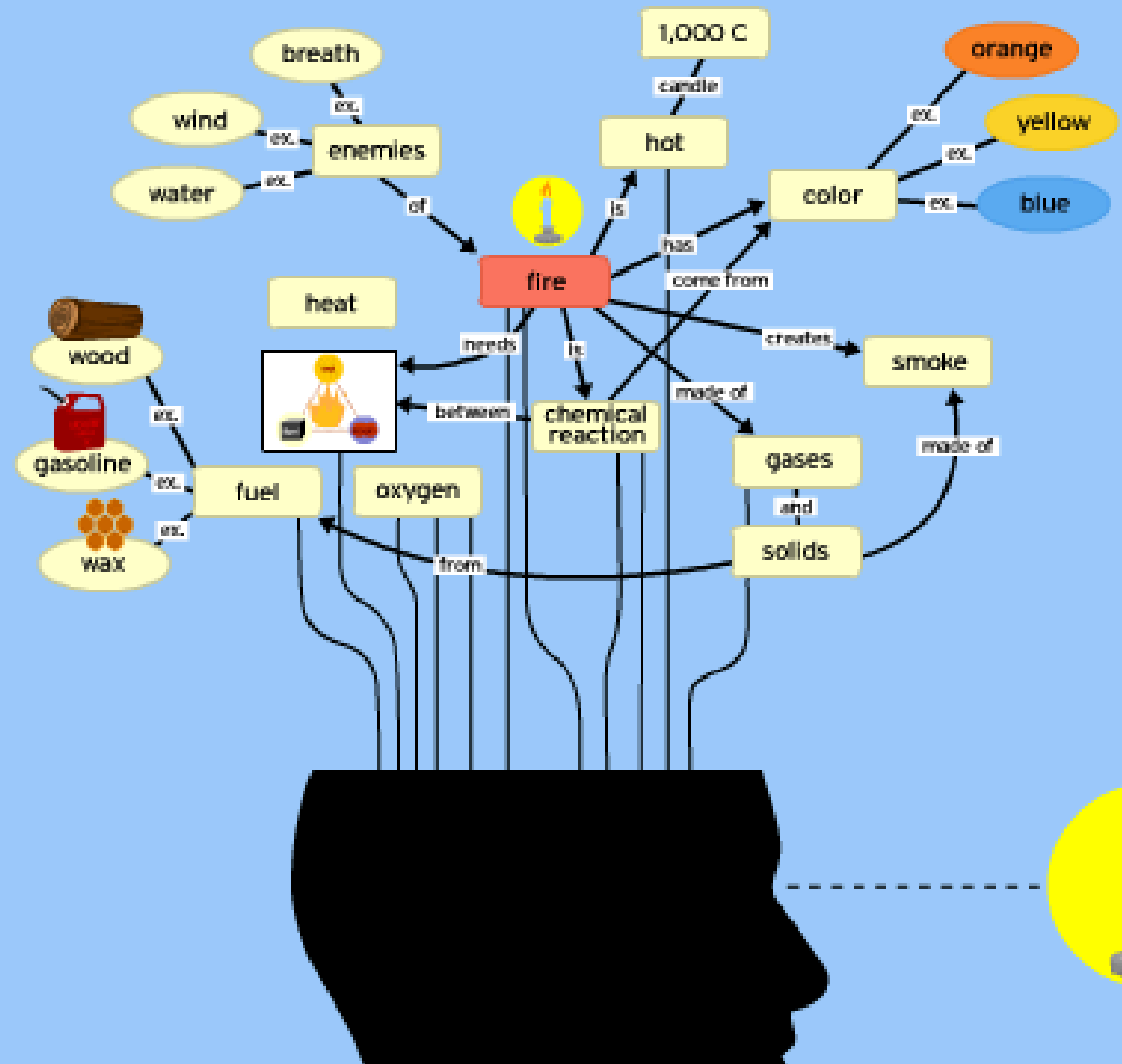
Ηλικία, ανάγκες,
ενδιαφέροντα, δεξιότητες,
προϋπάρχουσες γνώσεις...

περιοριστικοί
παράγοντες

Χρονικά περιθώρια,
χώρος,
υλικοτεχνική υποδομή,
αριθμός μαθητών

Γεωγραφικό
(αστικό, αγροτικό..),
κοινωνικοοικονομικό,
πολιτιστικό,
τυπικό- μη τυπικό-
άτυπο

Χάρτης Εννοιών...

ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗ
ΕΝΝΟΙΩΝ/
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ
ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΟΥ
ΧΑΡΤΗ

ΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΣΧΕΣΕΩΝ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΕ ΕΝΝΟΙΕΣ

ΦΕΡΝΕΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ
ΤΙΣ ΝΟΗΤΙΚΕΣ ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ

μπορεί να αξιοποιήσει
την εννοιολογική χαρτογράφηση για:

- **αρχική αξιολόγηση**/ ανάδειξη
προϋπαρχουσών γνώσεων & ιδεών
- **διαμορφωτική αξιολόγηση**/ έλεγχο της
πορείας της μαθησιακής διαδικασίας
- **τελική αξιολόγηση**/ αποτίμηση της επίτευξης
των στόχων

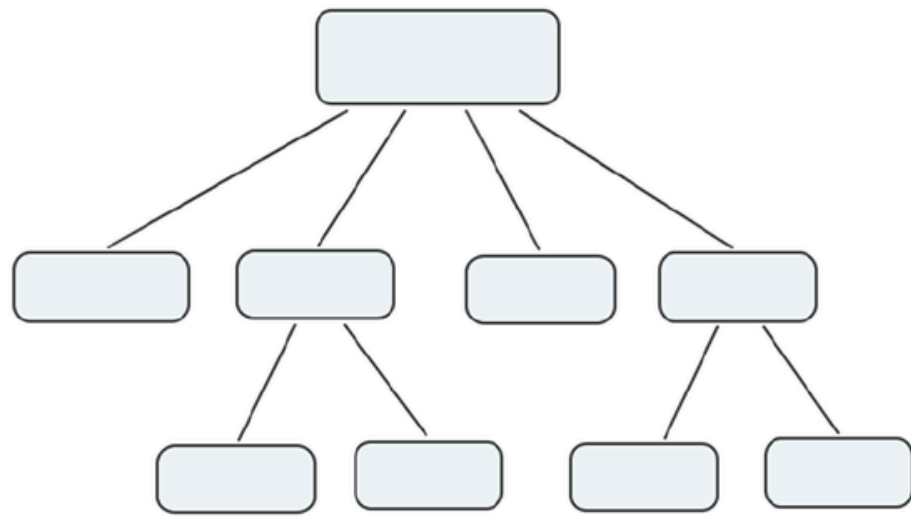
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΝΝΟΙΩΝ
ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΕΝΝΟΙΩΝ
ΓΡΑΦΙΚΗ- ΟΠΤΙΚΗ ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

δυναμικό μαθησιακό
εργαλείο

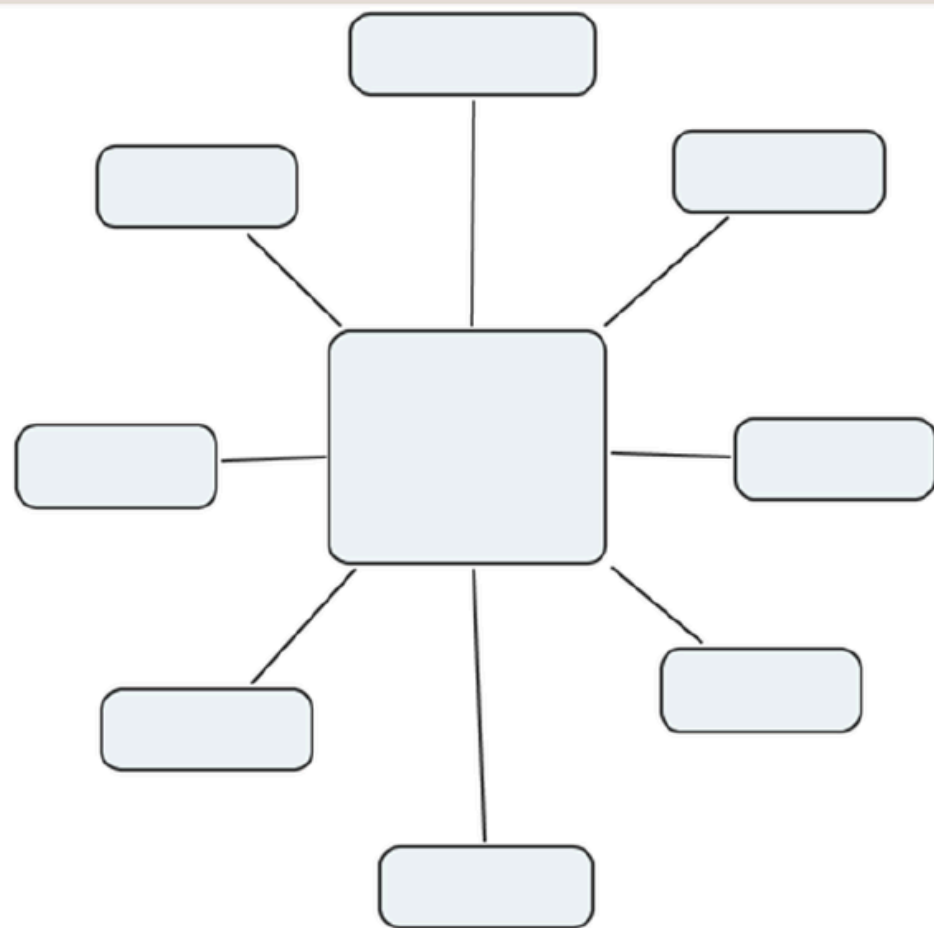
προάγει μεταγνωστικές
λειτουργίες

- οι έννοιες **αποκτούν νόημα** καθώς οι εκπαιδευόμενοι
εργάζονται πάνω σε ένα **κοινό 'οπτικό' αντικείμενο**
- μέσα από τη διαδικασία αυτή ασκούν τη **δημιουργική τους σκέψη** (χωροταξική σχεδίαση & αισθητική του χάρτη)
& την **κριτική σκέψη** (οργάνωση & συσχέτιση των εννοιών)

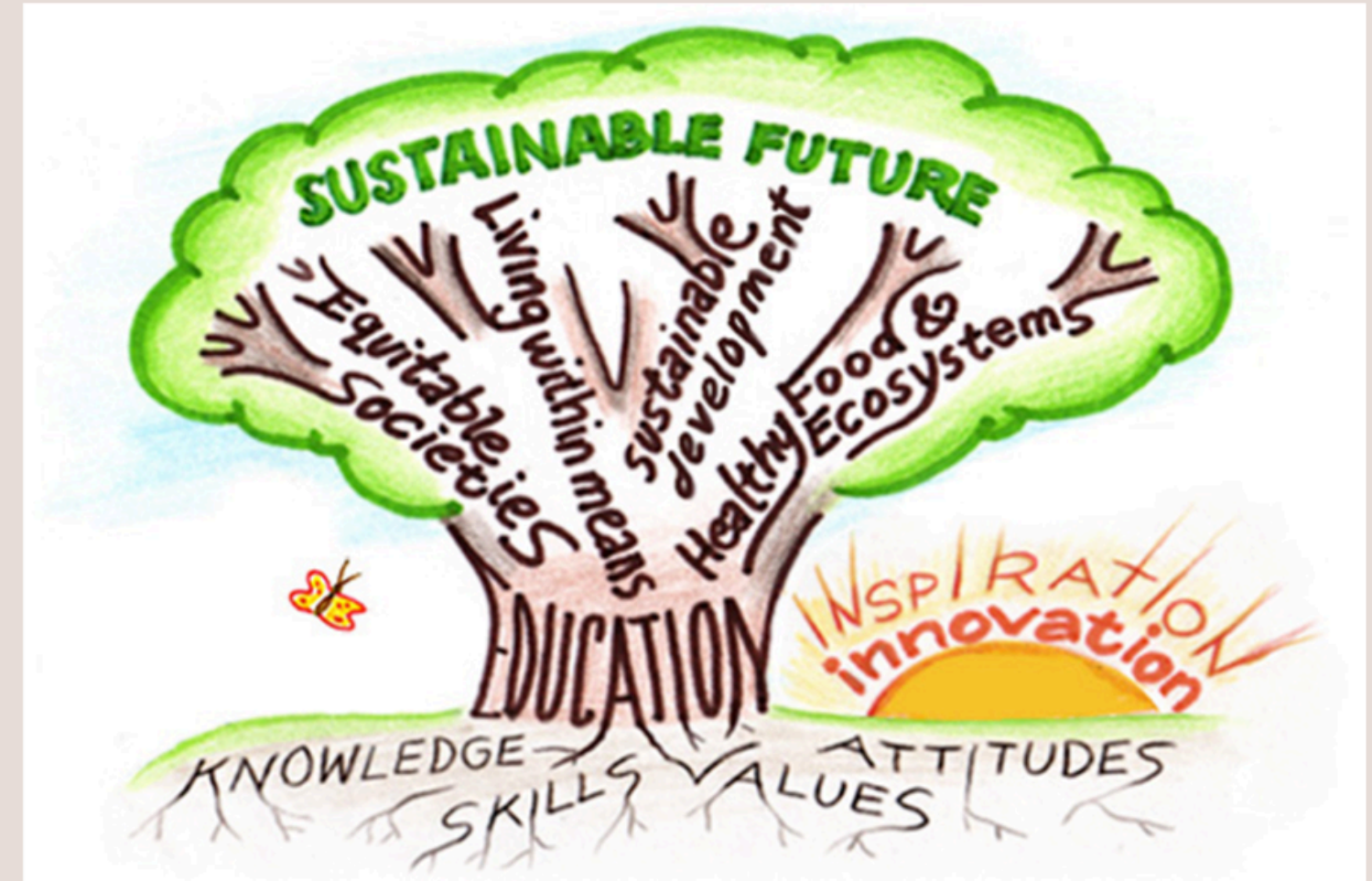
ΙΕΡΑΡΧΙΚΟΣ

ΑΡΑΧΝΟΕΙΔΗΣ

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΣ...

ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗ
ΕΝΝΟΙΩΝ/
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ
ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΟΥ
ΧΑΡΤΗ

ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ...

- α) κατασκευή ενός χάρτη αποκλειστικά από τους μαθητές
- β) διόρθωση ενός δοσμένου χάρτη, κάνοντας τις απαιτούμενες τροποποιήσεις και διαγραφές στις έννοιες που απεικονίζονται και στις σχέσεις μεταξύ τους.
- γ) επέκταση ενός δομημένου χάρτη εννοιών, προσθέτοντας νέες έννοιες και συνδετικές λέξεις
- δ) συμπλήρωση ενός δοσμένου ημισυμπληρωμένου χάρτη με έννοιες και συνδέσμους
- ε) συνδυασμός των προηγούμενων

coggle COGGLE

mind MINDMEISTER

XMIND

SIMPLEMIND

CONCEPTDRAW MINDMAP

ConceptDraw
MINDMAP

ΜΕ ΤΗΝ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΤΠΕ

Ας πειραματιστούμε με τις έννοιες...
Ο εννοιολογικός χάρτης.

- Με έναν προσωπικό καταιγισμό ιδεών καταγράψτε έννοιες που εσείς συνδέετε με την έννοια “ΑΝΘΡΩΠΟΚΑΙΝΟ” (δημιουργήστε μια **τράπεζα εννοιών-λέξεων** από την οποία θα αντλείτε για το χάρτη)
- Σχεδιάστε το χάρτη σας και τοποθετήστε τις έννοιες στο χάρτη.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Σκεφτείτε **πώς** θα τις συνδέσετε *μεταξύ τους*.

ΝΕΑ ΡΕΥΜΑΤΑ ΣΚΕΨΗΣ
ΝΕΟ-ΜΑΤΕΡΙΑΛΙΣΜΟΣ & ΜΕΤΑ-ΑΝΘΡΩΠΙΣΜΟΣ

ΑΝΘΡΩΠΟΚΑΙΝΟ

σπέρματα
για να
διαπραγματευτούμε
ξανά την πραγματικότητα

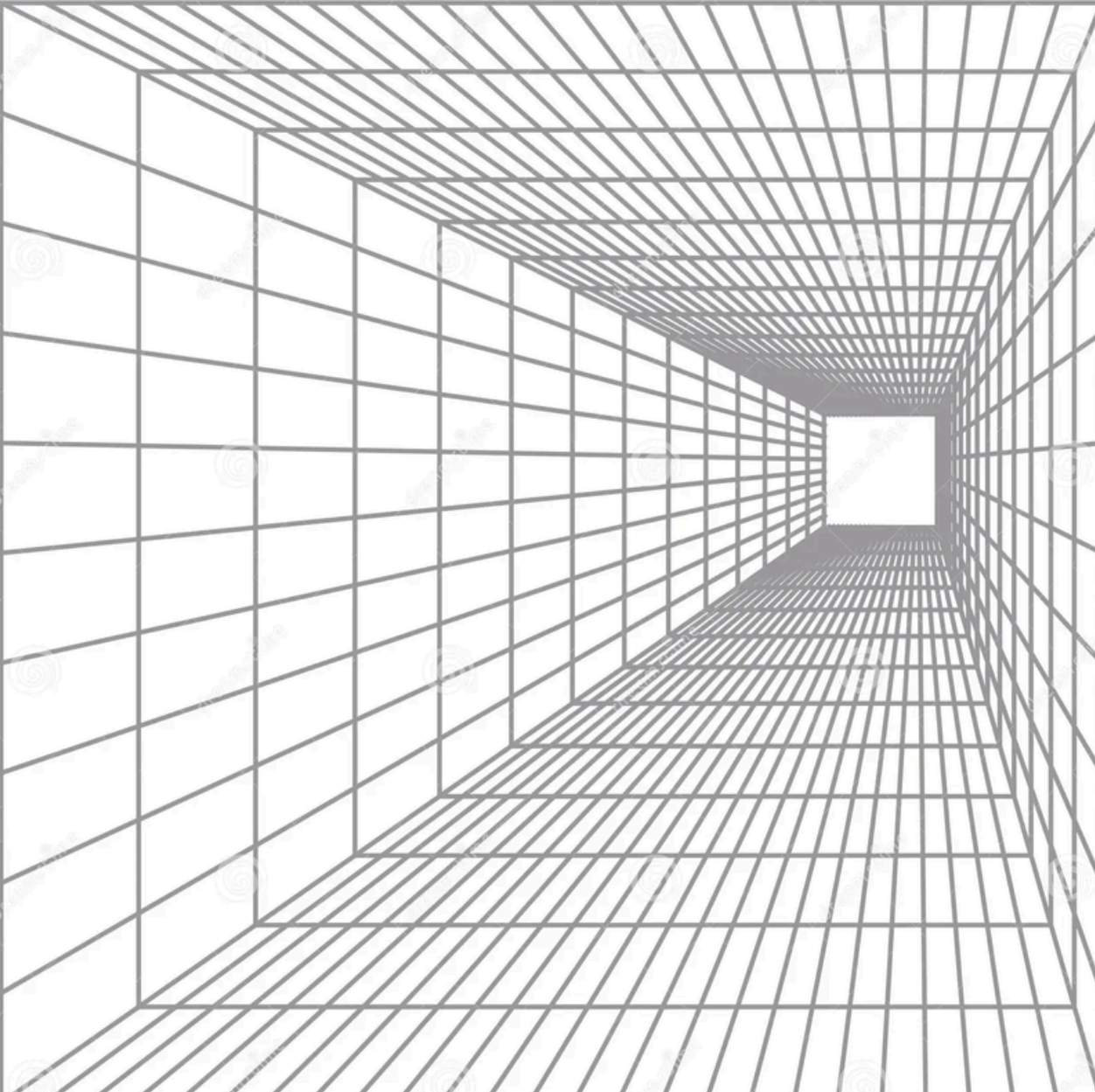
σε όλα τα επίπεδα

ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΣ ΤΡΟΠΟΣ ΣΚΕΨΗΣ
ΓΙΑ ΤΗ ΣΧΕΣΗ
ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΜΕ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΜΕΤΑΤΟΠΙΣΗ

στην προοπτική μας

ΕΥΘΥΝΗ

επόμενες γενιές

στις υπόλοιπες οντότητες
& υλικότητες

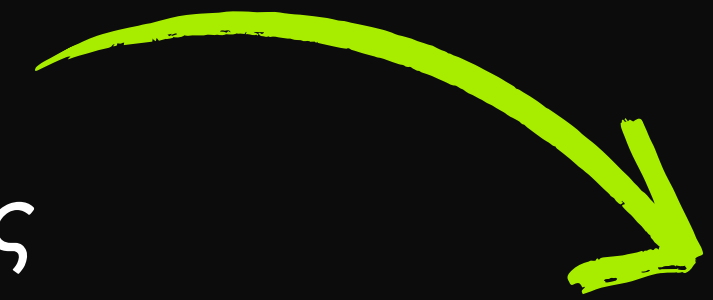

Rosi Braidotti
φιλόσοφος & φεμινίστρια
θεωρητικός

αρμονική συμβίωση

ανθρώπου

με τους υπόλοιπους
κατοίκους του πλανήτη

ανθρώπινους

μη-ανθρώπινους

οντότητες

υλικότητες

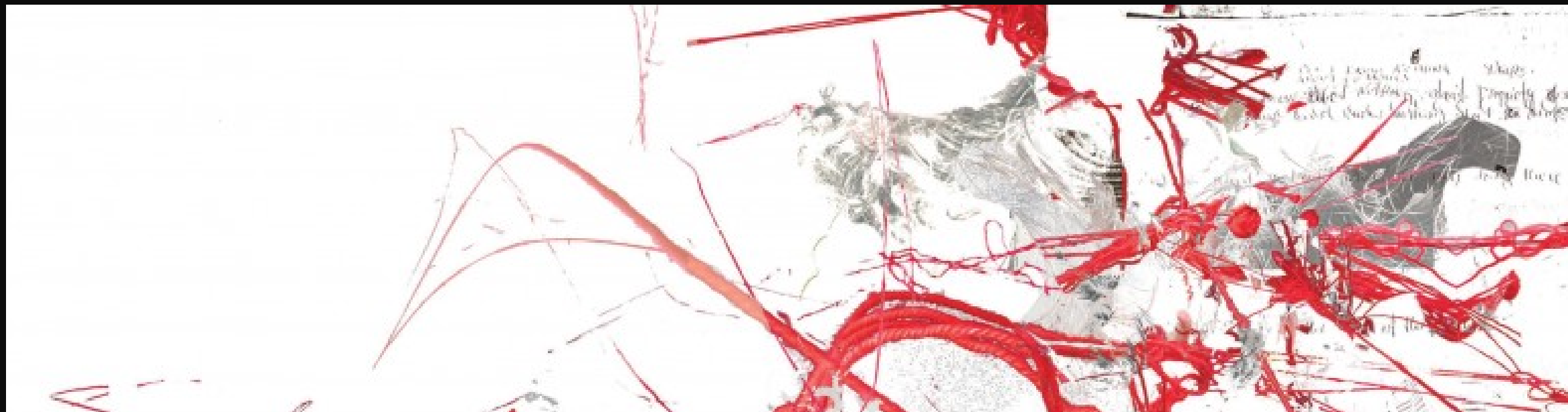
επείγουσα διάσταση
πολιτική
ηθική

ΑΝΘΡΩΠΟΚΑΙΝΟ

έχει λειτουργήσει
ως...

ευρετικός μηχανισμός

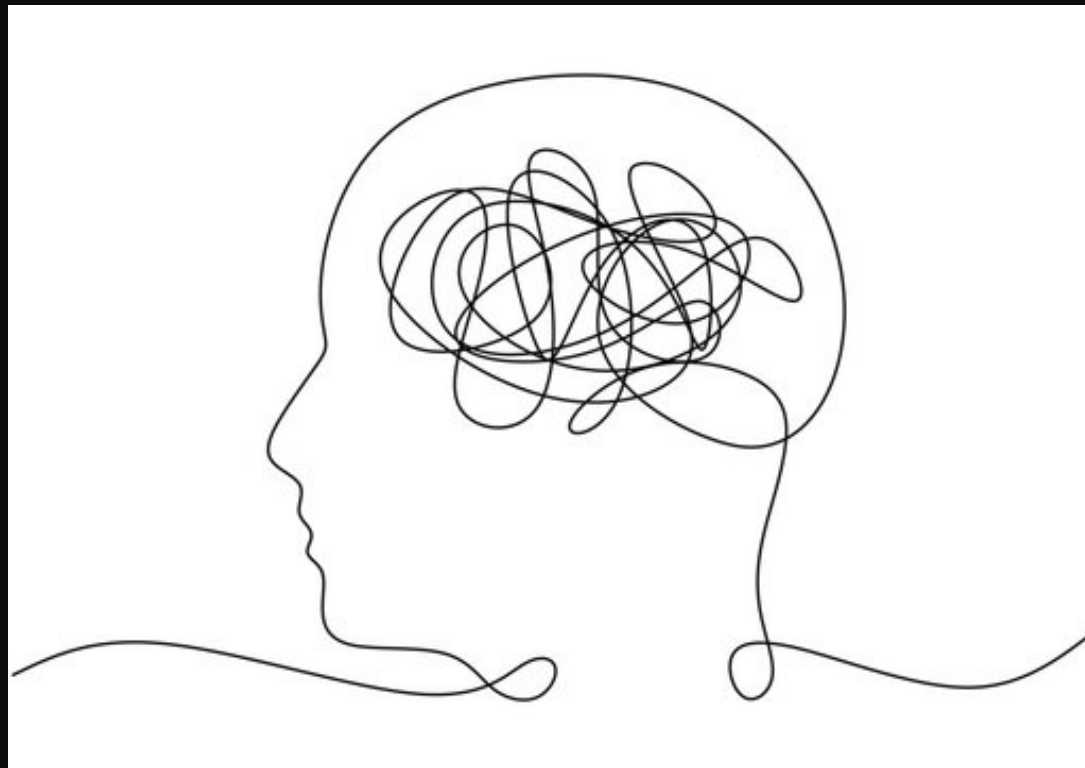
ΓΙΑ ΜΙΑ ΝΕΑ ΟΝΤΟΛΟΓΙΑ

Νέες τάσεις & προτάσεις

ΣΤΗΝ ΠΕ

ΝΕΑ ΓΡΑΜΜΗ ΣΚΕΨΗΣ

ΚΡΙΤΙΚΗ

στην ηγεμονικά κυρίαρχη
παρουσία του ανθρώπου
στον κόσμο

πέρα-από-το-ανθρώπινο
more-than-human

ΝΕΑ ΓΡΑΜΜΗ ΣΚΕΨΗΣ

ΑΜΦΙΣΒΗΤΕΙ

-ΙΣΜΟΙ

ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΣΦΑΛΕΙΑ
ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΑ
ΕΛΛΕΙΨΗ ΑΕΙΦΟΡΙΑΣ

exceptionalism

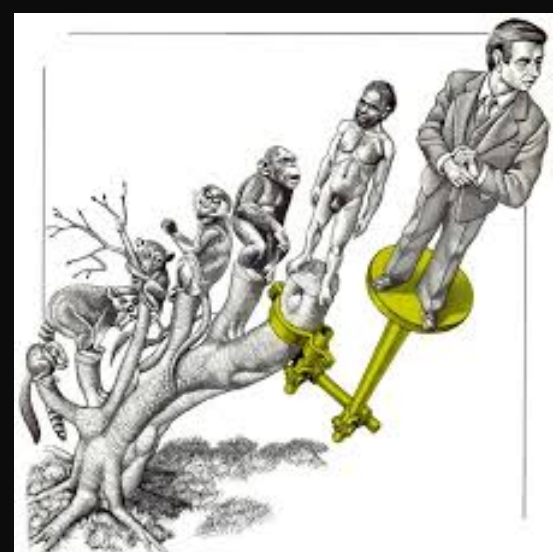
individualism

hierachical
anthropocentrism

εξαιρετισμός

ατομικισμός

ιεραρχικός
ανθρωποκεντρισμός

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

προκαλούμαστε να
επανατοποθετηθούμε

με τη “βοήθεια” των
Ανθρωπιστικών Επιστημών

αναρωτηθούμε

προβληματιστούμε

αμφισβητήσουμε

ΘΕΩΡΗΣΕΙΣ

ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ

ΣΥΝΥΠΑΡΞΗ

του ανθρώπου με τον υπήλικο κόσμο

οδηγούμαστε στην αναζήτηση...

εναλλακτικών προτύπων

ΣΚΕΨΗΣ

ΓΝΩΣΗΣ

ΔΡΑΣΗΣ

ΥΠΑΡΞΗΣ

Πώς εκπαιδεύουμε?

....με ποιες θεωρίες μάθησης

....με ποιες παιδαγωγικές προσεγγίσεις

Malone

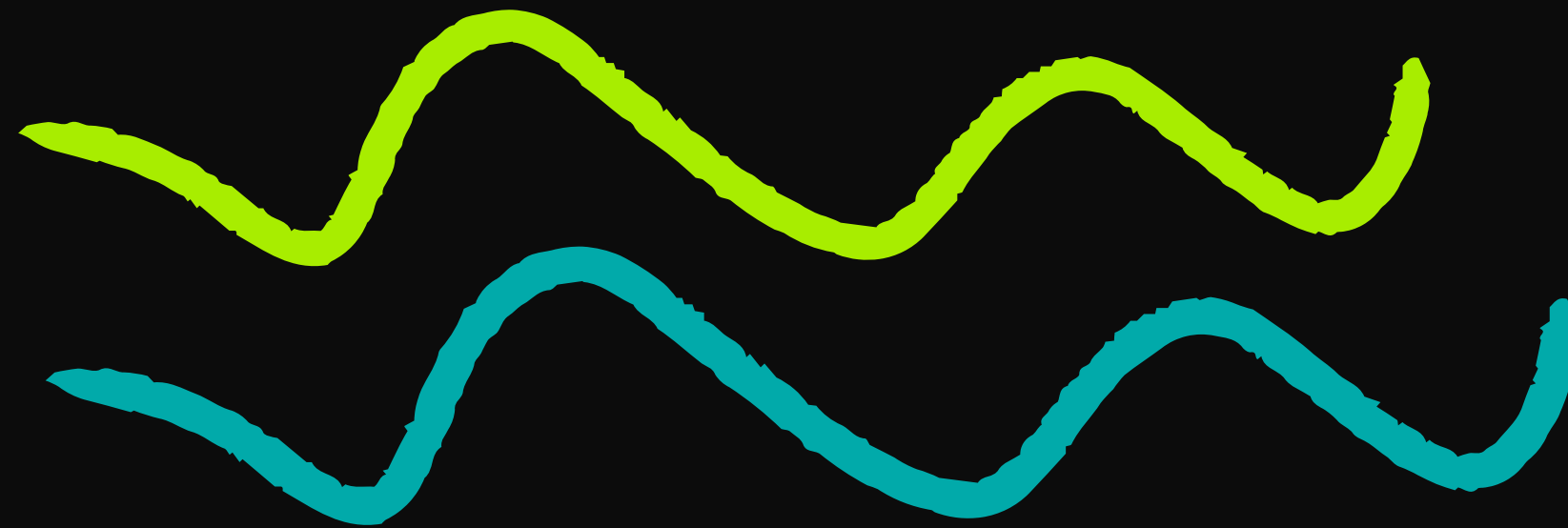
Malone

Rautio

μετα-ανθρωπιστική σκέψη

Braidotti

PEYMA...

στροφή
στην ύλη

Barad

νέο-ματεριαλισμός

Fox & Alldred

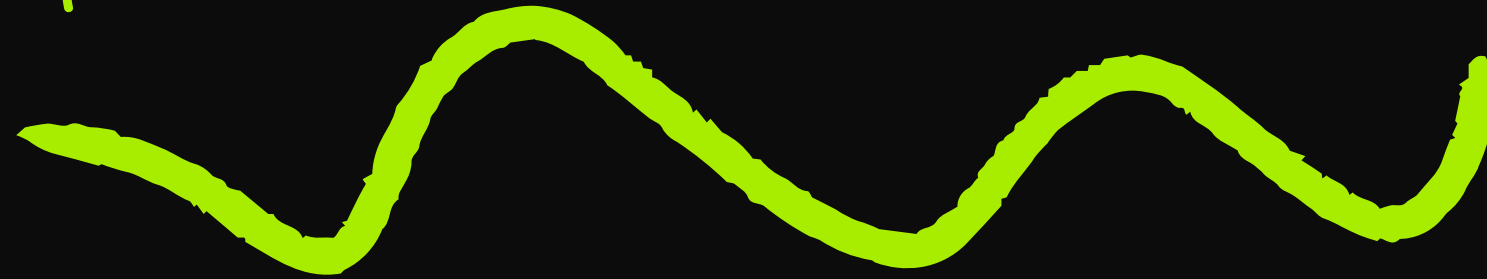
Malone

Malone

Braidotti

Rautio

μετα-ανθρωπιστική σκέψη

κόσμος & ιστορία

ΥΛΙΚΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ

φυσικές

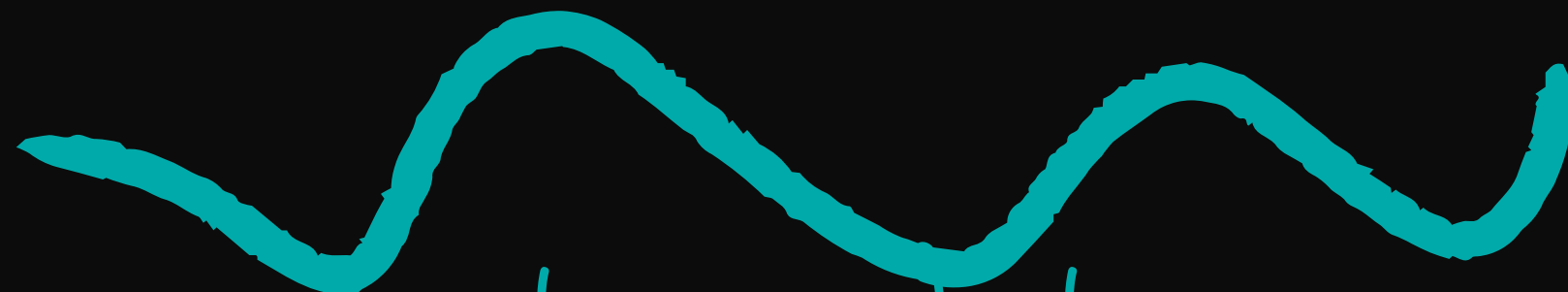
κοινωνικές

βιολογικές

πολιτισμικές

ψυχολογικές

Barad

νέο-ματεριαλισμός

Fox & Alldred

ΠΤΥΧΕΣ ΤΗΣ ΝΕΟ-ΜΑΤΕΡΙΑΛΙΣΤΙΚΗΣ & ΜΕΤΑ-ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗΣ ΣΚΕΨΗΣ

η έννοια της

ηλικιότητας

ΟΧΙ
ΑΠΑΘΗΣ
&
ΑΔΡΑΝΗΣ
ΥΛΗ

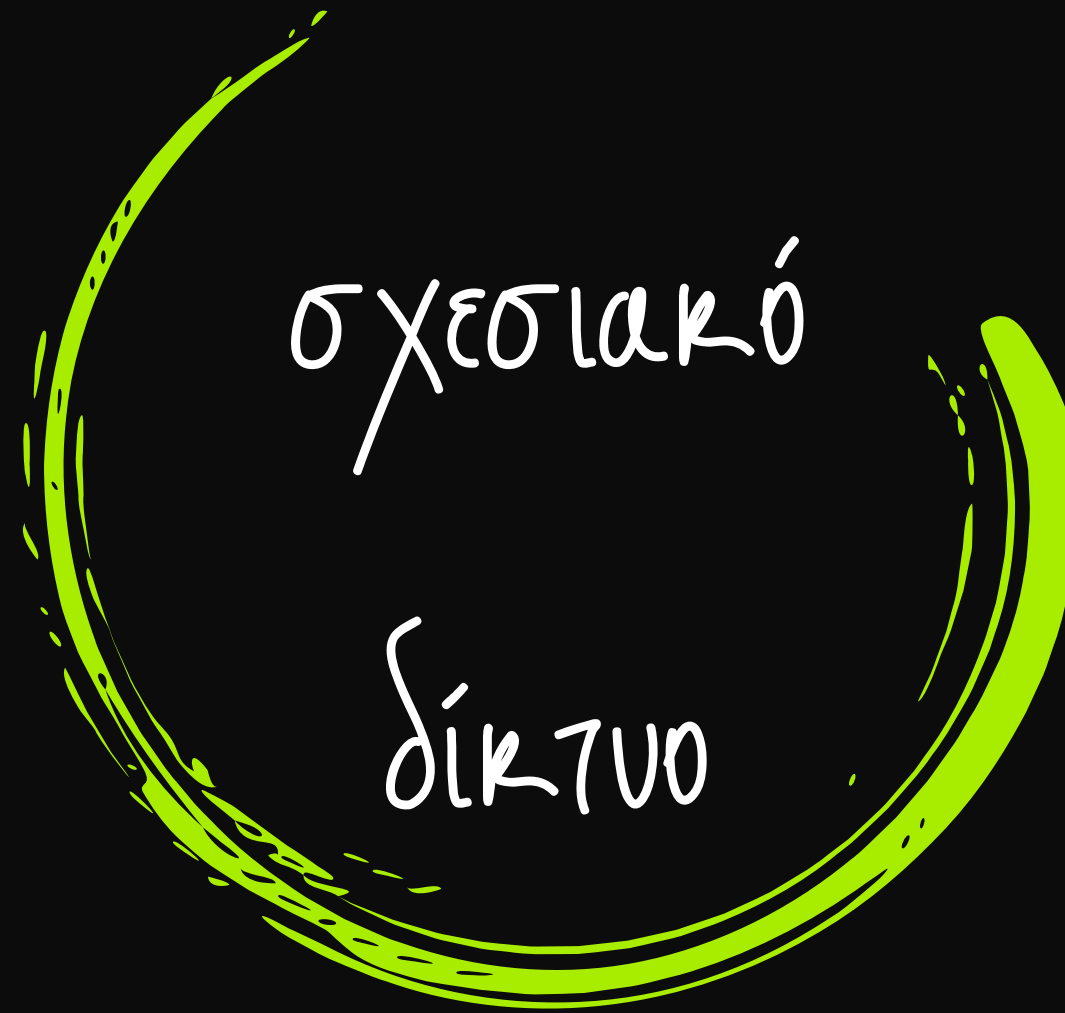

ΠΤΥΧΕΣ ΤΗΣ ΝΕΟ-ΜΑΤΕΡΙΑΛΙΣΤΙΚΗΣ & ΜΕΤΑ-ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗΣ ΣΚΕΨΗΣ

επανατοποθέτηση
του ανθρώπου

δεν βρισκόμαστε σε
έναν ανεξάρτητο
κόσμο
είμαστε μέσα σ' αυτόν

ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ Η ΜΟΝΗ
ΟΝΤΟΤΗΤΑ
ΜΕ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ
ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

η καταλυτική επιρροή των...

Gilles Deleuze
Felix Guattari

Gilles Deleuze

1925-1995

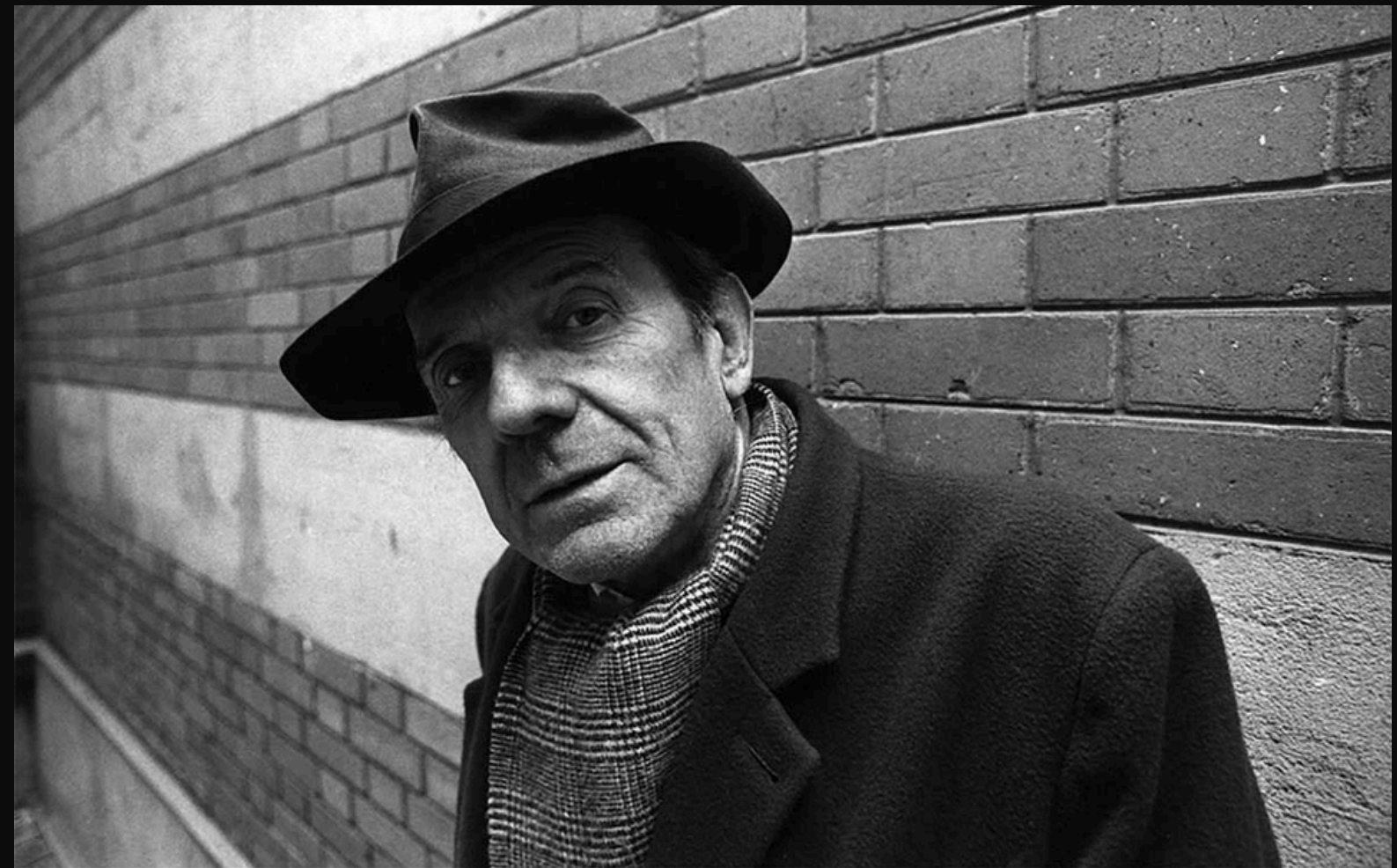
φιλόσοφος της
δημιουργικότητας &
της διαφοράς

κάλεσμα 'στα όπλα'

για δημιουργικότητα
για πειραματισμό

εναλλακτική πρόταση στη φιλοσοφία
& τη σκέψη

Γάλλος φιλόσοφος
& στοχαστής

Difference & repetition

The logic of sense

δεν υπάρχει ανάγκη να φοβόμαστε ή να ελπίζουμε
μόνο να αναζητήσουμε νέα όπλα

Felix Guattari

1930–1992

πολιτικός
φιλόσοφος

οικοσοφία – ecosophy

ως κοινωνική
επανάσταση

εναλλακτική πρόταση στη φιλοσοφία
& τη σκέψη

Γάλλος ψυχαναλυτής &
κοινωνικός ακτιβιστής

What is philosophy?

The three ecologies

Gilles Deleuze

Felix Guattari

A Thousand Plateaus

κοινό έργο

κοινωνικο-πολιτική χροιά

επαναστατικό πνεύμα

Anti-Oedipus

Gilles Deleuze

Felix Guattari

Βασικές έννοιες

η συναρμογή ανθρώπινων & μη ανθρώπινων στοιχείων μαζί
παράγουν τον κόσμο

Gilles Deleuze

Felix Guattari

η τάξη μας... ως συναρμογή

Η ΣΥΝΑΡΜΟΓΗ

assemblage

...

εμείς

τα έδρανα

το κτίριο

...

Gilles Deleuze

Felix Guattari

η τάξη μας... ως συναρμογή

Η ΣΥΝΑΡΜΟΓΗ
assemblage

...

εμείς

τα έδρανα

τα χρώματα

το φως

το κτίριο

η 'ατμόσφαιρα'

η παράδοση/ ιστορικότητα
της σχολής

οι ιδέες που συζητάμε

...

Gilles Deleuze

Felix Guattari

η τάξη μας... ως συναρμογή

Η ΣΥΝΑΡΜΟΓΗ

assemblage

η παρουσίασή μου

...

...

...

εμείς

τα έδρανα

η παράδοση/ ιστορικότητα

τα χρώματα

το κτίριο

της σχολής

η θερμοκρασία

το φως

η 'ατμόσφαιρα'

τα ρούχα μας

οι σημειώσεις σας

οι ιδέες που συζητάμε

τα προσωπικά μας αντικείμενα

...

Gilles Deleuze

Felix Guattari

βασικές έννοιες

το περιβάλλον μας ως..
πολύπλοκο σύνολο

δεν αποδίδουμε
αξία
σε ένα από τα
στοιχεία ιεραρχικά

όλα τα στοιχεία
αποτελούν
ένα
αλληλοεξαρτώμενο
δίκτυο

ΑΕΝΑΑ στο ΧΩΡΟ στο ΧΡΟΝΟ

επιθυμία= ενέργεια
που κυκλοφορεί
και παράγει
σχέσεις &
συνδέσεις

συν-εξελίσσονται
συν-υπάρχουν

Gilles Deleuze

Felix Quattari

μια δική σας... συναρμογή

..... ως συναρμογή

Gilles Deleuze

Felix Guattari

βασικές έννοιες

η συνάντηση οντοτήτων-υλικοτήτων απελευθερώνει κάτι
από το καθένα

και προκαλεί μια δυνητική πραγματικότητα

άνοιγμα του εαυτού μας ΕΞΩ από εμάς

γινόμαστε-διαρκώς-διαφορετικοί
becoming-different

Gilles Deleuze

Felix Guattari

σε κάθε συνάντησή μας
σε κάθε μάθημα

βιώνουμε πολλαπλά
‘γίγνεσθαι’
becomings

τόπος

υλικά στοιχεία

άλλες οντότητες

θεωρίες που μας εμπνέουν

becoming-different

όχι τι είμαστε
αλλά

τι μπορούμε να γίνουμε
σε μια
αέναη διαδικασία
συναντήσεων
που μας προκαλούν να
‘γινόμαστε’

Gilles Deleuze

Felix Guattari

τα δικά σας
γίνεσθαι...

.... στα μαθήματα
.... στη σχολή
.... στο σπίτι

becoming... friend

becoming... teacher

becoming... thinker

becoming...

becoming...

Gilles Deleuze

Felix Guattari

βασικές έννοιες

ΣΥΝ-ΚΙΝΗΣΙΑΚΟ
ΑΠΟΤΥΠΩΜΑ

affect

ριζωματικά
όχι
γραμμικά

ο τρόπος που αλληλεπιδρά ένα στοιχείο με άλλα
μέσα σε μια συναρμογή
πώς επηρεάζει & πώς επηρεάζεται

affect & be affected

Gilles Deleuze

Felix Guattari

επιστρέψτε τώρα στη
συναρμογή σας

βρείτε ροές
συν-κινησιακών αποτυπωμάτων

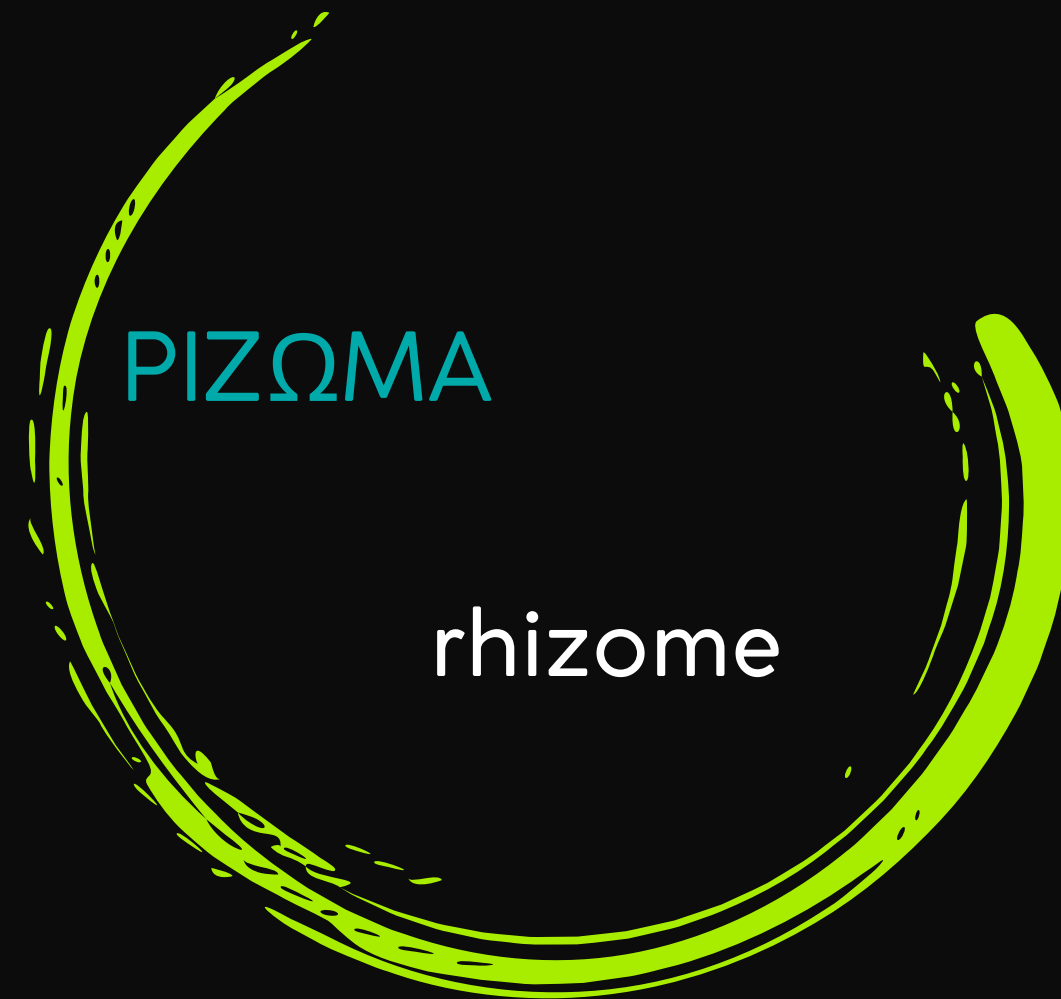
ριζωματικά
όχι
γραμμικά

πώς επηρεάζετε τα άλλα στοιχεία
ή πώς σας επηρεάζουν
affect & be affected

Gilles Deleuze

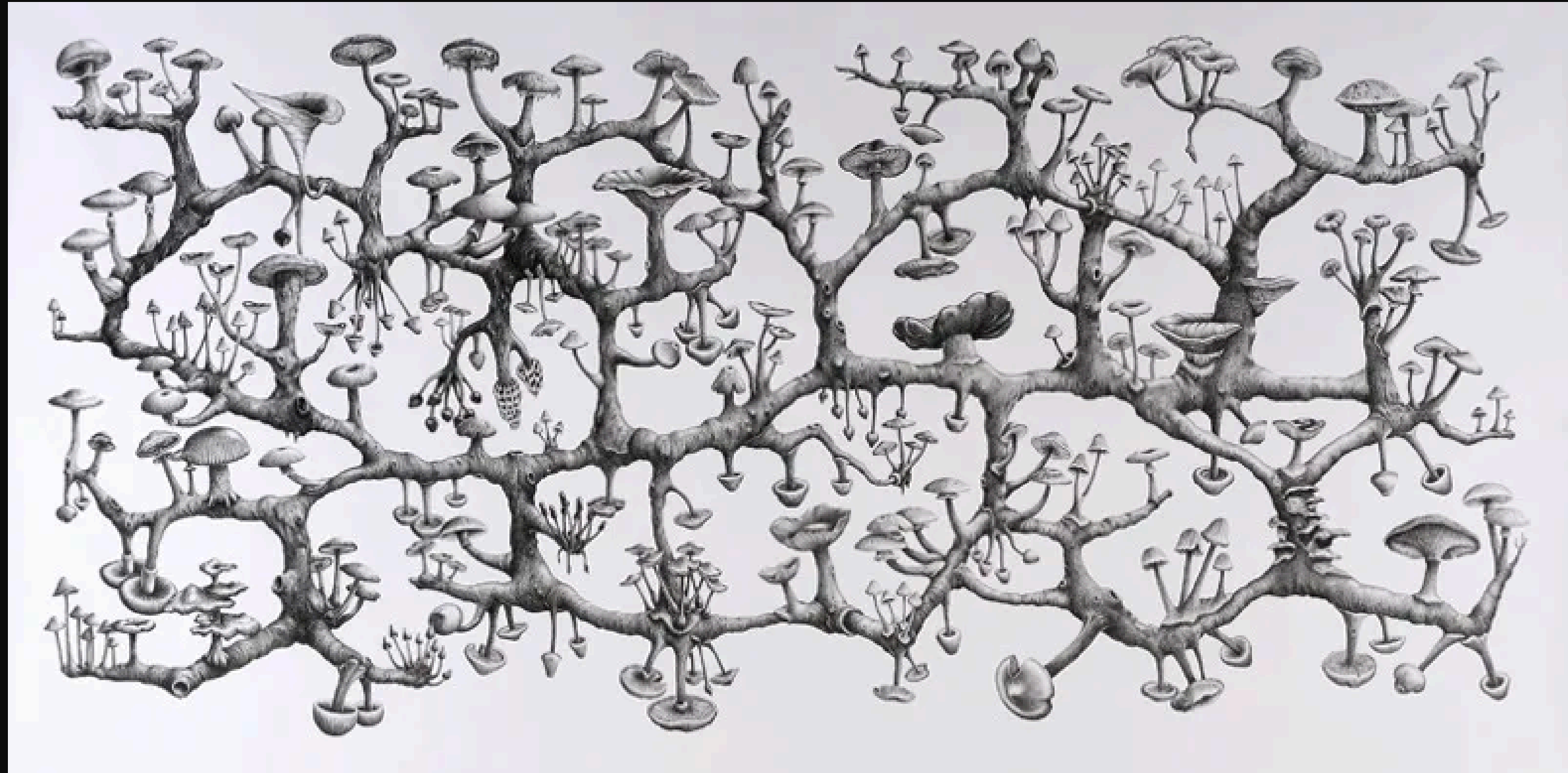
Felix Guattari

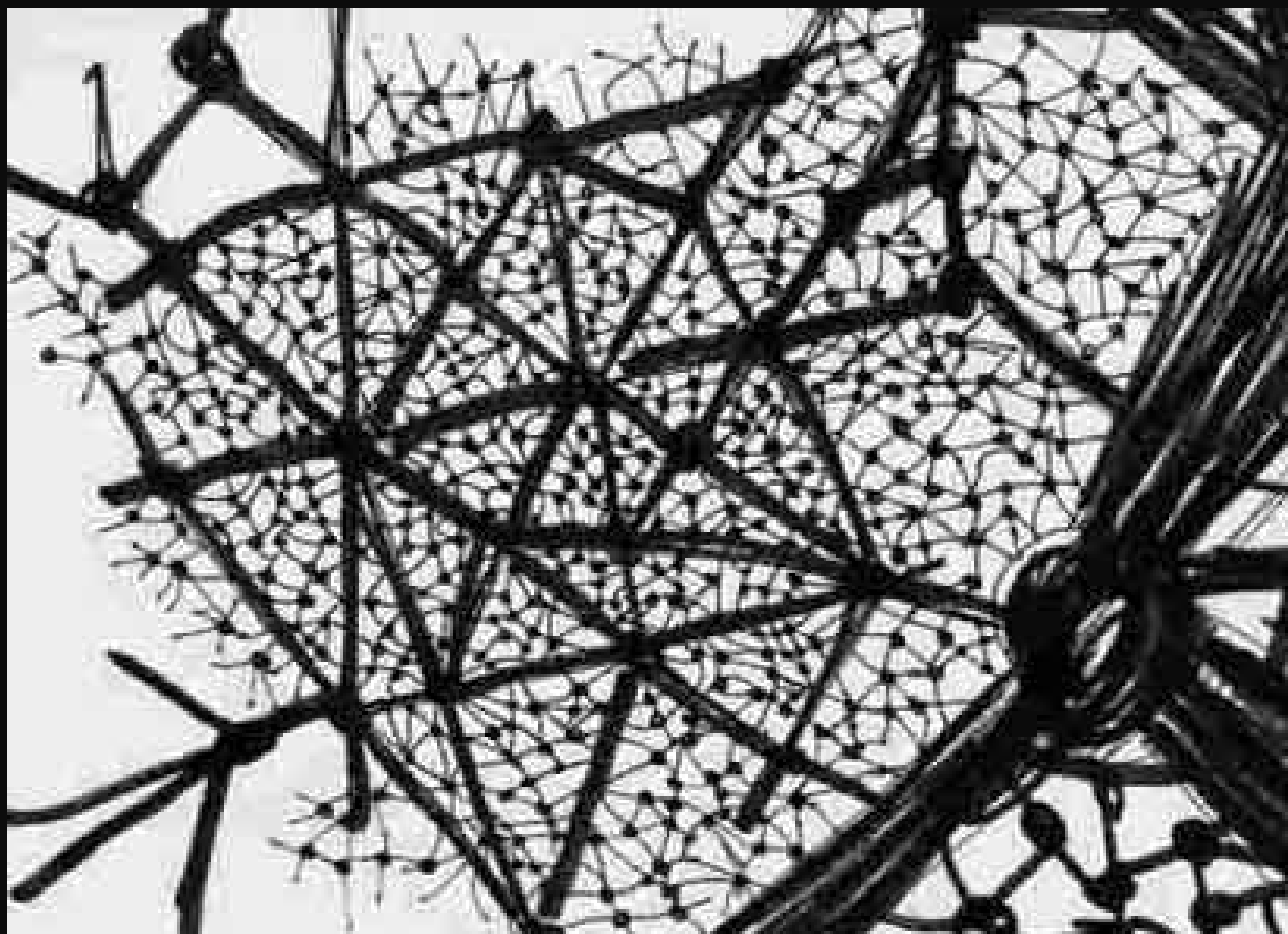
Βασικές έννοιες

νέος τρόπος αντίληψης του κόσμου

συναρμογές με συνδέσεις που εκτείνονται αέναα προς
όλες τις κατευθύνσεις

Gilles Deleuze

Felix Guattari

βασικές έννοιες

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ
ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ

encounter

πέρα-από-το-ανθρώπινο
παιδαγωγική

καταλύτης για τη σκέψη & τη μάθηση

αλλαγή

που βιώνει μια οντότητα μέσα από τη συνάντηση με
άλλες οντότητες ή υλικότητες

Gilles Deleuze

Felix Guattari

βασικές έννοιες

τόπος

συν-διδάσκαλος
συν-οδοιπόρος

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ
ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ

encounter

μάθηση στο πλαίσιο
ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΩΝ

πρωτογενείς
μοναδικές
εμπειρίες ζωής

στο τοπικό
περιβάλλον

αναζητούμε την περιπέτεια
εξερευνούμε

στο ταξίδι της μάθησης και του 'γίγνεσθαι'

Gilles Deleuze

Felix Guattari

βασικές έννοιες

ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ
κουλτούρα της
καθημερινής ζωής

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ
ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ

encounter

μετα-ανθρωπιστική ηθική

εναλλακτική προσέγγιση

της παιδικής ηλικίας

της μάθησης

της ύπαρξης

Περπατώντας-με-τον-τόπο

Walking-with

κινούμαστε μαζί

αλληλεπιδρούμε

αλληλεπιδρούμε

αλληλεπιδρούμε

με τη σκέψη

αλληλεπιδρούμε

με υλικότητες

με οντότητες

Το δικό μου τετραγωνικό μέτρο

επιλέγω ένα τετραγωνικό
μέτρο

το παρατηρώ για 10 λεπτά

Τι μύρισα? Τι άκουσα?

Ποιος άλλος μένει εδώ?

*Τι ήταν πιο εντυπωσιακό σ'
αυτό το μικρό κομμάτι
τόπου?*

*Αφηγούμαι τη 'συνάντηση' που βίωσα
σε ένα τετραγωνικό μέτρο...*

